

European Network
for Academic
Integrity

NEUZTICĒŠANĀS

Biznesa ētika

Reālās dzīves piemērs O2-B-7-lv

Supported by the Erasmus+
Strategic Partnerships project
2016-1-CZ01-KA203-023949.

Pamata informācija

- **Mērķauditorija:** studenti (situācijas apraksts ir pielāgots uzņēmumu administrācijai, bet tas var tikt lietots jebkurai citai mērķauditorijai)
- **Kopsavilkums:** darbības, kas jāveic, konstatējot apšaubāmo praksi darba vietā
- **Mērķis:** noteikt nelikumīgās darbības tipus un iespējamās aizsardzības līdzekļus; apsvērt katra darbinieka uzticamību
- **Ilgums:** 30 minūtes

Situācija

- Divi kolēģi, Ilze un Jānis, apsprieda iespējamus risinājumus, ko viņi varētu piedāvāt tuvākās tikšanās reizē ar nodaļas vadītāju.
- Jānis argumentēja, ka, ņemot vērā, ka viņš organizācijā strādā ilgāku laiku nekā Ilze, viņš pārzina visas iespējamās jomas īpatnības un labāk tomēr darīt tā, kā ierasts. Ilze, kas bija mazāk pieredzējusi šajā jomā, piekrita izmantot ierasto risinājumu abu vārdā, lai gan viņa iedrošināja Jāni paskatīties uz jautājumu no cita skatupunkta.

Situācija

- Kad abi iegāja nodaļas vadītāja kabinetā, Jānis sāka izklāstīt Ilzes ieteiktās idejas. Vadītājs uzslavēja Jāni par novatorisku risinājumu un tad pajautāja, ko Ilze varētu ieteikt no viņas puses. Viņa bija apstulbusi un klusa. Viņa bija pilnīgi satriekta.

Diskusija ar studentiem

- Kā Jūs definētu Ilzes un Jāņa attiecības pirms tikšanās?
- Kā Jūs definētu Ilzes un Jāņa attiecības pēc tikšanās?
- Kāda nelikumīga darbība ir novērojama šajā situācijā?

Diskusija ar studentiem

- Kādi nākamie soļi Ilzei būtu jāpaveic pēc tikšanās? Kāpēc?
- Kādas sekas būtu jāuzņemas situācijā iesaistītajām pusēm?
- Ko Jūs izlemtu vadītāja lomā, ja Jums par šo situāciju tiktu ziņots? Kāpēc?

Kāds ir šīs situācijas nobeigums?

- Pēc dažiem gadiem nodaļas vadītājs saņēma paaugstinājumu un Jānis uzņēmās viņa pienākumus.

Diskusija ar studentiem

- Vai Jānis ir pelnījis jauniegūtos pienākumus? Kāpēc?
- Ko Jūs izlemtu vadītāja lomā, ja Jums par šo situāciju tiktu laicīgi ziņots? Kāpēc?

Stāsta vēstījums

- **Savlaicīga reakcija pret organizatorisko kultūru:** tā iemesla dēļ, ka Ilze neziņoja par situāciju laikā, kad tā notika, gan vadītājs, gan Jānis uzskatīja sanāksmē notikušo par “piemērotu” rīcību, kaut gan tam bija maldinošs iespaids.
- **Sekas:** šādas organizatoriskās kultūras dēļ Ilze pameta darbu, kamēr Jānis ieguva nepelnīto paaugstinājumu.

Didaktiskās piezīmes

- Papildus apsveriet dzimuma aspektus (piemēram, stereotipi sabiedrībā)
 - Ideja: sadaliet studentus divās grupās; viena grupa saņem oriģinālaprakstu un otra –aprakstu, kur galveno personāžu dzimumi ir samainīti.

Autors un kontaktinformācija

- Loreta Tauginienė (lotaugi@mruni.eu;
loratauginiene@hotmail.com)

-
- Situācijas aprakstu tulkoja latviešu valodā: Alla Anohina-Naumeca (alla.anohina-naumeca@rtu.lv)
 - Korekcijas veica: Sintija Petroviča

Informācija par licenci

Nosaukums: “Neuzticēšanās”

Autors: Loreta Tauginienė (www.academicintegrity.eu)

Licences tips: creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0

Atsauce uz šo situācijas aprakstu:

“Neuzticēšanās”, Loreta Tauginienė (A.Anohina-Naumeca, tulkojums latviešu valodā), licencēts saskaņā ar [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0).